

en dat die ooreenkoms in September 1968 gekanselleer is, is dit nood-saaklik vir die Hof om getuens aan te hoor om vas te stel of die bedrag van R2,000 tesame met die ander bedrae en rente wat geëis word, 'n billike verhouding daarstel soos voorgeskryf deur die betrokke A bepaling van die ter sake Wet.

Die smeekbedes wat nie by die aanhoor van die aansoek om vonnis by versteek toegestaan is nie, staan so in verhouding met die vraag of die bedrag van R2,000 in sy geheel of gedeeltelik toegestaan behoort te word, dat ek in hierdie stadium slegs 'n bevel maak dat:

B Verlof verleen word aan die eiser om op 'n datum, met die Griffier gereël te word, getuens aan die Hof voor te lê ten aansien van die verligting aangevra in die smeekbedes waарop uitspraak voorbehou is.

Eiser se Prokureurs: *Duncan & Rothman.*

C

WINDHOEK CRUSHERS (PTY) LTD. v. VOIGTS EN 'N ANDER.

(SUIDWES-AFRIKA AFDELING.)

D

1968. Oktober 31. BADENHORST, R.P.

**Koste.—Gelde van meer as een advokaat.—Saak het nie voor Hof gedien nie.—Takseermeester het geen diskresie om dit toe te laat nie.*

—Reiskosies van advokaat wat nie plaaslik praktiseer nie.—Kan nie toegelaat word nie.—Hofreël 69 (1).

Die takseermeester het geen diskresie om die geldie van meer as een advokaat toe te laat in verwil van die beroepings van Hofreël 69 (1) waar die saak nie voor die Hof gedien het nie en daar gevóórglik geen Hofbevel is wat die geldie van twee advokate magtig nie.

F Die takseermeester het nie 'n diskresie om uitgawes soos reiskostes, ens., toe te laat nie in verband met die verkryging van die diensies van 'n advokaat wat nie plaaslik praktiseer nie in 'n geval waar 'n plaaslike advokaat nie beskikbaar is nie.

Hersiening van 'n beslissing van die takseermeester kragtens Hofreël 48.

G K. Bethune, namens die applikant.

BADENHORST, R.P.: Hierdie is 'n hersiening ingevolge Reël 48 van 'n beslissing van die takseermeester.

Die applikant het aansoek gedaan om 'n spolisiebevel teen die eerste

H **Costs.—Fees of more than one counsel.—Case not heard in Court.—Taxing Master has no discretion to allow such fees.—Travelling expenses of counsel not practising locally.—Such expenses cannot be allowed.*

The taxing master has no discretion to allow the fees of more than one counsel contrary to the provisions of Rule of Court 69 (1) where the case has not been heard in Court and there is in consequence no order of Court authorising the fees of two counsel.

The taxing master has no discretion to allow disbursements, such as travelling expenses, incurred in the engaging of the services of counsel who does not practise locally where a local counsel is not available.

[BADENHORST, R.P.]

respondent en 'n bevel dat die tweede respondent 'n sekere eiendom, wat te alle tye relevant tot die aansoek in besit van die applikant was, moet ontruim. Namens die applikant is opdrag aan twee advokate in Johannesburg gegee. Dit is gemeen saak dat 'n senior advokaat in Johannesburg genader is omdat een nie plaaslik beskikbaar was nie. Die saak is buite die Hof geskik en die respondeente het in terme van die skilkringsooreenkoms onderneem om die applikant se koste te betaal. Daar was geen Hofbevel met betrekking tot koste gemaak nie.

In sy kostrekening het applikant, onder ander, geldie van twee advokate, 'n senior en 'n junior, asook sekere addisionele uitgawes wat B aangegaan is om die dienste van die Johannesburg advokaat te verkry, geëis. Die items wat by hierdie hersiening berokke is, is die volgende:

vokate, 'n senior en 'n junior, asook sekere aangesigte wat aangegaan is om die diense van die Johannesburg advokaat te verky, gesels. Die items wat by hierdie hersiening betrokke is, is die volgende:

(c) Het die takseermester 'n diskresie om die geldie van meer as een F geformuleer word:

(a) nie die tussenkomst van die bepaalings van Reel 02 advokaat toe te laat in weervil van die bepaalings van Reel 02 (1), waar die saak nie voor die Hof gedien het nie, en daar gevvolglik geen Hofbevel is wat die geldie van twee advokate mag-

(b) het die takseermeester 'n diskresie om uitgawes soos reiskoste, Gens, in verband met die verkryging van 'n dienste van 'n advokaat wat nie plaaslik praktiseer nie, in geval waar 'n plaaslike aanspruit nie baskbaar is nie, toe te laat.

Die antwoord op die eerste vraag hang af van die vertolking van advokaat MC JUJUMA'S.

Die antwoord op die vraag is:

Reen 09 (1).—Daaroor word tussen party en party toegelaan, „Die geldie van net een advokaat word tussen party en party magtig, halwe waar die Hof die van meer dan een advokaat tussen party en party magtig.“ Indien hierdie subreël slegs betrekking het op gevalle waar die Hof 'n kostebevel maak, dan moet dit volg dat die takseermeester 'n diskreksie het in gevalle wat, soos in die onderhavige een, buite die Hof geskik word en daar geen kostebevel gemaak word nie. Soos ek die subreël egter verstaan het dit nie net betrekking op gevalle waar kostebevelle deur die Hof gemaak word nie. Dit volg dus dat die takseer-

576 WINDHOEK CRUSHERS (PTY) LTD. v. VOLGTS EN 'N ANDER.

[S.W.A.]
[1969 (1)]

meester nie 'n diskresie het om meer as een advokaat se gelde toe te laat nie. Steun vir hierdie sienswyse is te vind in Reël 69 (5).

Vir die betoog dat die takseermeester wel 'n diskresie het, is deur die applikaant gesteun op die saak van *Koekemoer v. Parity Insurance Co. Ltd. and Another*, 1964 (4) S.A. 138 (T). In die Eenvormige Hofreëls van *Nathan, Barnett en Brink* beweer die geleerde skrywers ook dat die takseermeester 'n diskresie het om twee advokate se gelde toe te laat wanneer 'n saak geskik word en daar geen kostebefel deur die Hof gemaak is nie en verwys na die *Koekemoer* saak en *English v. Gothic Printing Co. Ltd.*, 1965 (2) S.A. 157 (C), as gesag vir daardie stelling.

A Albei laasgenoemde sake het egter gegaan oor die vertolking van Nota VI tot Uniereël 24 wat nou deur Reël 69 (1) vervang is. Dit blyk egter duidelik uit die Hofreëls waaraar dit in die *Koekemoer* en *English* sake gegaan het dat daar die Hofreëls slegs gehandel het met gevall waar die Hof 'n bevel tot koste gemaak het. As die takseermeester dus nie 'n diskresie in daardie geval kon uitvoer nie, sou dit beteken het dat, waar 'n saak buite die Hof geskik is en geen Hofbevel vir koste gemaak is nie, 'n litigant nooit die geleenheid sou kon hê om die aanstelling van meer as een advokaat aan te val nie. Daarom het die Hof by die vertolking van daardie Reël tereg beslis dat die takseermeester wel 'n diskresie het. Reël 69 (1) skryf voor dat slegs een advokaat se gelde toegelaat mag word behalwe waar die Hof die fooie van meer as een advokaat magtig. Vir laasgenoemde magtiging kan die Hof altyd genader word. Dit het dus onder Reël 69 (1) onnodig geword dat 'n takseermeester 'n diskresie moet hê.

B Die tweede vraag bied geen moeilikhed nie. Vir die addisionele E kostes wat gevolg het omdat 'n advokaat in Johannesburg aangesel is, word geen voorsiening in die tarief gemaak nie. Na my mening is dit ongewone onkostes wat ingevolge Reël 70 (3) nie deur die takseermeester toegelaat kan word nie. (Sien in hierdie verband die saak van *Minister of Water Affairs v. Meyburg*, 1966 (4) S.A. 51 (E), waar dit oor die vertolking van Reël 70 (3) in verband met spesiale geldte vir advokaate gegaan het).

C Ek voel vir die applikant jammer, en dit wil vir my voorkom asof die takseermeester hom ook simpatiek gesind was, want anders kan ek nie verstaan waarom hy die gelde van 'n senior advokaat toegelaat het in 'n geval soos hierdie waar 'n junior advokaat die saak met groot gemak kon hanteer het nie. Indien 'n junior advokaat aangesel was, sou hierdie probleem nooit ontstaan het nie en ek wil aan die hand doen dat 'n praktyk om 'n senior advokaat se gelde toe te laat wanneer dit nie geregtig is nie, onder geen omstandighede aangemoedig moet word nie.

H In die omstandighede word die aansoek van die hand gewys.

Applikant se Prokureurs: *Botha en Botha*. Respondent se Prokureurs:
Walter Engling en Kie.